

שנה"ל תש"ע, אוקטובר-נובמבר 2009 – גיליון 23

שלום לכולם,

שנת הלימודים תש"ע החלה ואנו ממשיכים ב"מסורת" של הוצאת עלון יחידת המחקר. אחת השאלות שאנו שואלים את עצמנו היא כמה מן המרצים אכן עוסקים במחקר? תשובה לכך (אם כי חלקית במידה מסוימת) ניתן לקבל על ידי בדיקת חוברת הפרסומים השנתית המאגדת בתוכה את הפרסומים השונים של חברי הסגל במכללה. בחוברת המסכמת את שנת 2008 שיצאה זה עתה (ראו במדור "מה חדש") מאזכרים 113 מרצים אשר פרסמו 279 פרסומים בקטגוריות השונות. בהשוואה לשנת 2007 זוהי עליה משמעותית מאוד - עלייה של 13% במספר המרצים (רק 98 הופיעו בחוברת של 2007) ועלייה של 31% במספר הפרסומים (192 פרסומים בשנת 2007). נתונים אלו משמחים ביותר ואנו, כמו גם הנהלת המכללה התומכת בעשייה המחקרית, מקווים להמשיך ולראות מגמה זו.

בברכת שנה טובה ופורייה צוות יחידת המחקר

מה חדש

פרסומי יחידת המחקר

בימים אלו ראו אור שתי חוברות שהופקו על ידי יחידת המחקר:

חוברת פרסומים – הכוללת את אזכורי הפרסומים של חברי הסגל (ספרים, פרקים בספרים, מאמרים, הצגות בכנסים וכו') לשנת 2008.

חוברת תקצירים – הכוללת את תקצירי המחקרים שנערכו על ידי יחידת המחקר ועל ידי מרצים במכללה בשנת תשס"ט וכן תקצירים של הרצאות בכנסים בחו"ל שקיבלו תמיכה מהמכללה.

ניתן לקבל עותק במזכירות יחידת המחקר.

תוכנת SPSS למרצים במכללה

נבדקת האפשרות לרכוש את תוכנת ה-SPSS עבור מרצים המעוניינים בכך. הרכישה תיעשה במרוכז ולכן כל המעוניינים/ת יפנה בהקדם ליחידת המחקר.

שדרוג תוכנת ה-SPSS במכללה

לכל אלו שעובדים עם תוכנת ה-SPSS, שימו לב, התוכנה שמותקנת על מחשבי המכללה שודרגה. הגרסה החדשה היא 17.0 ובה שיפורים רבים ונרחבים על פני הגרסאות הקודמות (הגרסה שהייתה מותקנת עד כה הייתה 13.0). שימו לב, החברה שינתה את שמה ונקראת מעתה PASW ולכן האייקון של התוכנה מופיע אף הוא בשם זה.

קול קורא לכנסים

קול קורא לכנס של המרכז הישראלי

למחקר איכותני

הכנס הרביעי של המרכז הישראלי למחקר איכותני של האדם והחברה יתקיים בתאריכים 17-18 בפברואר 2010 באוניברסיטת בן-גוריון בנגב תחת הכותרת "מופעים של ידע: צמתים ודרכים במחקר האיכותני". בכנס מוצגים ונידונים סוגיות אונטולוגיות, אפיסטמולוגיות, מתודולוגיות ופוליטיות במחקר האיכותני בדיסציפלינות שונות כולל נרטיבים, סיפורי חיים, מחקרי שיח, אתנוגרפיה ואוטו אתנוגרפיה, מחקרים העושים שימוש בשיטות משולבות (mixed methods), מחקרים ויזואליים, מחקרים פרפורמטיביים, מחקרי פעולה, חקר מקרה, כמו גם דיון במחקר פמיניסטי, הוראת המחקר האיכותני ואתיקה.

נושאים אפשריים: מסורות במחקר איכותני, כלי המחקר האיכותני (סוגי ראיונות ותצפיות, שימוש ביומן חוקר וכו'), ההיסטוריה של המחקר האיכותני, מחקר איכותני ושינוי חברתי, הפוליטיקה של ההתקבלות האקדמית של המחקר האיכותני, כתיבה איכותנית, רפלקציה עצמית ומעמדה במחקר האיכותני, הוראת מחקר איכותני, שילוב שיטות (mixed methods), אוטואתנוגרפיה, מחקר מבוסס אמנות, אתיקה של המחקר, מעמדה של האמת במחקר האיכותני, הקשר בין אפיסטמולוגיה למתודולוגיה, מחקר איכותני וצדק חברתי, רב-תרבותיות ובין תרבותיות במחקר איכותני ועוד.

מועד אחרון להגשת הצעה 1.12.2009.
פרטים נוספים על הכנס, כולל הנחיות להגשת הצעות ניתן למצוא באתר:
<http://oc2010.macam.ac.il>

קול קורא לפרס על עבודת מחקר איכותנית

העמותה לחקר האדם הרב מימדי: איגוד החוקרים האיכותניים מעניקה פרס למאמר מצטיין, העושה שימוש משמעותי בשיטת מחקר איכותנית והמבוסס על עבודת מחקר לתואר מוסמך או דוקטורט. כמועמדים לפרס יתקבלו מאמרים שנשלחו או יישלחו לכתבי עת מקצועיים בעברית או באנגלית משנת 2005 ואילך, ולא יאוחר משנה מאז אושרה עבודת המחקר. אורך המאמרים שיתקבלו לא יעלה על 25 עמודי קוארטו ברווח כפול. ניתן להגיש מאמרים, המבוססים על עבודת מחקר שטרם הוגשה לשיפוט, בתנאי שניתוח הממצאים הסתיים. במקרה כזה, נדרש מכתב אישור ממנחה/ת העבודה. הקריטריונים לבחירת המאמר הזוכה יתבססו על חדשנות ותרומה מחקרית, ביסוס תיאורטי, ויישום קפדני של המתודולוגיה הנבחרת. בחירת המאמר הזוכה תיעשה על-ידי ועדת שופטים מבין חברי העמותה.

את המאמרים יש להגיש בארבעה עותקים **עד לתאריך 15.12.2009** לכתובת: פרופ' עמיה ליבליך, המכללה האקדמית תל אביב – יפו, רחוב רבנו ירוחם, ת.ד. 8401, יפו 60114, על המעטפה יש לציין: פרס העמותה. הפרס יוענק לזוכה במסגרת הכנס הרביעי למחקר איכותני שיתקיים בתאריכים 17-18 בפברואר 2010 באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בשאלות ניתן לפנות לדוא"ל: icqm2010@bgu.ac.il

ניתן לשלח: (א) הצעה למושב מלא: ההצעה תכלול כותרת למושב בצירוף שם יו"ר וכן 3-4 תקצירים רלבנטיים של מרצים/ות שונים/ות, אשר יועברו לשיפוט; **(ב) תקציר אישי:** הצעה להרצאה בודדת. אורך ההצעה 250 מילים; **(ג) פוסטר:** הצעה לפוסטר, אשר מציג ממצאי מחקר איכותני. במוקד ההצעות לפוסטרים יעמדו ממצאי המחקר ולא דיון בשיטות המחקר. במקרים בהם יתקבל תקציר אישי שמיועד על ידי כותביו להרצאה, אולם במרכזו יעמדו ממצאי המחקר, ימליצו שופטי ההצעות על הצגה בפוסטר. הפוסטרים, אשר יוצגו בכנס, יתחרו על קבלת פרס לפוסטר מצטיין. **המועד אחרון להגשת הצעות הוא 1.11.09.**

הנחיות לכתובת ההצעות: גופן - דוד, גודל - 12, שוליים של 3 ס"מ משני צידי העמוד, בראש העמוד יופיע סוג ההצעה (מושב מלא, תקציר אישי, פוסטר), מתחת לסוג ההצעה תופיע כותרת ההצעה, מתחת לכותרת יופיעו שמות הכותבים/ות, השיוך האקדמי, כתובת אי-מייל ומספרי טלפון זמינים, תקציר ההצעה. את ההצעות יש לשלוח לכתובת icqm2010@bgu.ac.il

הכנס המקוון הבין לאומי השלישי 2010: פותחים שערים בהכשרת מורים

הכנס המקוון הבין-לאומי השלישי "פותחים שערים בהכשרת מורים 2010: חינוך והכשרת מורים בעידן הגלובליזציה" מציע מגוון נרחב של סוגי מיצגים: מאמרים, מיצגים סינכרוניים, פוסטרים, מיצגים מוקלטים ועוד. ועדת הכנס מזמינה את חברי הסגל האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה, את אנשי משרד החינוך ואת כל מי שחוקר או מתמחה בחינוך ובהכשרת מורים להגיש הצעות לכנס. הכנס המקוון יתנהל בשפה העברית ובשפה האנגלית. ניתן להגיש הצעה בעברית או באנגלית.

קולות קוראים למחקר

קול קורא למחקר – סמינר הקיבוצים

כמידי שנה חברי סגל ההוראה של המכללה מוזמנים להגיש הצעות למחקרים לשנת הלימודים תש"ע. חברי סגל, שמחקריהם יאושרו, יקבלו תמיכה מכללתית לביצוע מחקרם. התמיכה מיועדת למורים קבועים בהיקף של חצי משרה לפחות. על ההצעות לעמוד בסטנדרטים אקדמיים מקובלים, ולהוכיח תרומה משמעותית לשדה המחקר. מענק מחקר יינתן לזוכים. פרטים נוספים על נוהל הגשת הבקשות וכן טופס הגשת הבקשה ניתן למצוא באתר יחידת המחקר. הצעות מחקר יתקבלו במזכירות יחידת המחקר **עד לתאריך 1.12.09.**

קול קורא למחקר – מכון מופ"ת

קול קורא להגשת הצעות לביצוע מחקר שנתי במכון מופ"ת. **מועד ההגשה האחרון: 31 בדצמבר 2009.** לפרטים נוספים כולל הנחיות להגשה: www.mofet.macam.ac.il/mehkar/grant למידע נוסף ניתן לפנות לרשות המחקר הבין-מכללתית במכון מופ"ת: rashut@macam.ac.il

קול קורא למחקר גישוש – מכון מופ"ת

קול קורא להגשת הצעות לביצוע מחקרי גישוש במכון מופ"ת. מועד ההגשה האחרון: סוף נובמבר 2009. עדיין לא התפרסם מועד אחרון להגשה. לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות לרכזת רשות המחקר, שני ארם טל': 03-6901429, דוא"ל: shanyaram@macam.ac.il

סדנאות והשתלמויות

יום עיון בנושא: מחקר משותף – מהות, דרך ומעשה

בתאריך 8.12.2009 יתקיים יום עיון בנושא "מחקר משותף – מהות, דרך ומעשה". מרצה אורחת: Prof. Clandinin מאוניברסיטת אלברטה, קנדה. בתאריך 10.12.2009 יתקיים מפגש סדנאי עם המרצה. הרשמה לימי העיון: זהבה בן עמי, טל': 6901437, zehava_b@macam.ac.il

קבוצת עניין במחקר איכותני

בשנת הלימודים תש"ע תימשך מסורת המפגשים של קבוצת העניין במחקר איכותני שהחלה את פעילותה בשנת 2001 במכון מופ"ת. במסגרת הקבוצה יתקיימו ארבעה ימי עיון במועדים האלה:
יום ראשון 29.11.09, יום ראשון 14.2.2010,
יום שלישי 16.3.2010, יום שלישי 4.5.2010.
נוסף על מועדים אלה יקבעו עוד שני מפגשים במהלך שנת הלימודים. למידע נוסף:
<http://www.mofet.macam.ac.il/interests>

100 מילים על....

מהימנות כעקבות פנימית (Internal Consistency)

בגיליונות הקודמים (בשנת תשס"ט, אותם ניתן לראות באתר יחידת המחקר) הגדרנו מהי מהימנות ודנו בשני סוגים שלה - מהימנות כיציבות ומהימנות כאקוויוולנטיות.

בגיליון זה נדון בדרך הנפוצה ביותר לבדיקת המהימנות - מהימנות כעקבות פנימית. בדיקת המהימנות כעקבות פנימית נעשית על ידי חישוב המתאם בין ההיגדים של השאלון עצמו. החוקר מסתפק בהעברה אחת של השאלון, כשהוא יוצא מנקודת ההנחה שההיגדים אמורים למדוד את אותה תכונה ולכן אמור להיות מתאם ביניהם. ככל שהמתאם בין ההיגדים של השאלון גבוה יותר, הוא נחשב מהימן יותר. היתרון המרכזי של שיטה זו הנו שהחוקר מסתפק בהעברה יחידה של השאלון ובכך מונע היווצרות של קשיים הקשורים להעברה חוזרת של השאלון או של גרסה דומה לו.

קיימים שני מבחנים מרכזיים לחישוב מהימנות זו:

(א) **מבחן חצוי (split half)** - חלוקת השאלון לשני חלקים, אותם קבע החוקר מראש וחישוב הקורלציה ביניהם. על מנת למנוע הטיות שונות נהוג לחצות את השאלון על פי היגדים זוגיים ואי זוגיים.

(ב) **קרונברך אלפא (Cronbach's alpha)** - זוהי בדיקת המהימנות הנפוצה ביותר במחקרים בחינוך/מדעי החברה.

חישוב כל הקורלציות האפשריות בין כל החלוקות האפשריות של השאלון לחצי (חישוב זה מורכב יותר מהקודם). קרונברך אלפא (α) הנו המדד המתקבל בחישוב זה.

בחינוך ☺

היחידה למחקר ולהערכה

נשמח לקבל תגובות, רעיונות והצעות

מזכירות היחידה: טל קמינר-שמואלי
צוות היחידה: ד"ר סמדר דוניצה-שמידט (ראש היחידה), פרופ' רותי זוזובסקי,
ד"ר אירית לוי-פלדמן, ד"ר גל הרפז, רינת ארביב-אלישיב, טל שמר-אלקיים,
הילה אקרמן-אשר, אניה גליקמן, קטיה רוזנברג